

၇ တီး

နိဂုံးလျာတော်သွင်ညါနိဂုံးအိဒီးတော်ဂံးဒီးအိဒီးသု-

- ဟ်ဖျါထီၣ်ဒီးရဲၣ်လီၤနိၣ်ဂံၢ်ကူၣ်တဖၣ်(ဆူအကယၤတဖၣ်), အနိၣ်ဂံၢ်ဘျဲၣ်ဒီးအနိၣ်ဂံၢ်ပွဲၤတဖၣ်
- ဟ်ဖျါထီၣ်န့ၣ်ဘၣ်လွံၣ်ကနူၤယုဒီးန့ၣ်ဘၣ်လွံၣ်ကနူၤယုအခံကထာထံး
- နီၤဖးလီၤနိၣ်ဂံၢ်အလၢအပွဲၤခိဖျါနိၣ်ဂံၢ်ကူၣ်ဒီးတော်ဘျဲၣ်ဆံလၢအယိယိဖိတဖၣ်
- ဟ်ဖျါထီၣ်ဒီးထူးကွံၣ်နိၣ်ဂံၢ်ကူၣ်ဒီးနိၣ်ဂံၢ်ပွဲၤလၢအယိယိဖိတဖၣ်
- ဂံၢ်အိဒီးနီၤဖးလီၤနိၣ်ဂံၢ်ဘျဲၣ်ဆံတဖၣ်ဆူအကထိတဖၣ်ခိဖျါနိၣ်ဂံၢ်အလၢအပွဲၤအနိၣ်ဂံၢ်ဖိတဖျါ
- စူးကါတံးဒုးနဲၣ်ဟ်ဖျါထီၣ်တံးဖဲတံးမၤလၢအအိၣ်ဒီးတံးကွီၤတဖၣ်
- ထီၣ်သကြီၤနိၣ်ဂံၢ်ကူၣ်, နိၣ်ဂံၢ်အပူ, ဒီးမူးကယၤယိယိဖိတဖၣ်
- ဘၣ်လီၤတံးဂံၢ်ကိလၢအပုၣ်ယုၣ်လၢနိၣ်ဂံၢ်အလၢအပွဲၤအကျါအမူးကယၤဒီးအယုနံးနိၣ်ထီၣ်တဖၣ်

တံးထီၣ်တံးဒုး-

- ဆိတလဲယုနံးအမံထၢၣ်, လၢအပုၣ်ယုၣ်ဒီးတံးဆိတလဲန့ၣ်ဘၣ်လွံၣ်ကနူၤယုအစးတံၣ်မံထၢၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်လွံၣ်ကနူၤယုအမံထၢၣ်တဖၣ်အဘၢၣ်စၢၤ
- မၤဘၣ်လီၤတံးအလီၤကဝီၤလၢအဘၣ်ထွဲလီၤသးဒီးတံးအကွံၣ်အဂီၤ (trapezoid)
- မၤဘၣ်လီၤဒီးစူးကါတံးအကျါအကျဲလၢန့ၣ်သၢန့ၣ်အလုၢအပူအဂီၤ
- ဆၢတံးဒီးစူးကါတံးအမဲၣ်ဖဲခိၣ်အလီၤကဝီၤလၢအဘၣ်ထွဲလီၤသးဒီးန့ၣ်ဘၣ်သၢန့ၣ်အဂီၤ
- ဒုးဘျးစဲမံလဲၣ်မံထၢၣ်ဒီးန့ၣ်ဘၣ်ယုမဲၣ်သ့ၣ်အစးတံၣ်မံထၢၣ်

တံးသွင်ညါနိဂုံးဘၣ်ယး ကွီၤမဲၣ် (Geometry) ဒီးတံးအကွံၣ်ဂီၤဒီးတံးအိၣ်လၢအပူ-

- တုထီၣ်ဘျီထီၣ်ပနီၤလၢအလဲၤသယဲၤလီၤသး, အဘျါထူၣ်ကလံၣ်, ဒီးအခိတုၣ်လီၤသးတဖၣ်
- ရဲၣ်ကွဲၤဒီးနီၤဖးလီၤန့ၣ်ဘၣ်သၢန့ၣ်ဒီးန့ၣ်လၢအကနူၤဘျါလွံၣ်ကနူၤခိဖျါကွီၤမဲၣ်တံးဂံၢ်တံးဒုးအကျဲ
- တုထီၣ်ဘျီထီၣ်န့ၣ်လၢတံးကိသုၣ်ဖးလီၤခိဖျါဒီးန့ၣ်လၢတံးကိသုၣ်ဖးလီၤခိဖျါအတံးဘျါထူၣ်ကလံၣ်တဖၣ်
- သမံသမိးတံးဘၣ်ထွဲလီၤသးလၢတံးအကွံၣ်အဂီၤလၢအပိၣ်ထွဲလီၤသးအသိးအကျါ
- ဒုးဘျးစဲတံးမၤဒိၣ်ထီၣ်ဒီးမၤစုၤလီၤတံးအကွံၣ်အဂီၤလၢအလီၤကလံၣ်လီၤသးတဖၣ်
- ထီၣ်သကြီၤတံးအကွံၣ်အဂီၤလၢအလီၤကလံၣ်လီၤသးဒီးအပိၣ်ထွဲလီၤသးတဖၣ်
- ဒုးနဲၣ်ဒီးတဲဖျါဘၣ်ယးတံးမၤဟံမၤလဲၣ်ထီၣ်တံးတဖၣ်
- တံးပၤလၢအဒုးခံ
- ဟီၣ်ခိၣ်အကဝီၤဖိလၢအတံးကဝီၤကျဲၤလွံၣ်ပူတပူ

တံးအကွံၣ်ဂီၤဒီးအဲ(လ)ကွံၣ်တြၢ် (Algebra)-

- ဟ်ဖျါထီၣ်ကွံၣ်ဂီၤအိဒီးအပနီၤလၢအိၣ်ထီၣ်တဖၣ်
- ဟ်ဖျါထီၣ်ကွံၣ်ဂီၤအိဒီးအဲ(လ)ကွံၣ်တြၢ်အကျဲ
- တံးအိဒီးဘၣ်ထွဲလီၤသးလၢတံးအိၣ်မူနီၤနီၤအပူလၢအပုၣ်ယုၣ်ဒီးနိၣ်ဂံၢ်ခၢၣ်သန့ၣ်အနိၣ်ထီၣ်လၢတံးတုဖျါအသကွီၣ်အပူဒီးအဲ(လ)ကွံၣ်တြၢ်အကျဲ
- ကျိးထံလံာ်ကျါကူၣ်, ဒီးစူးကါဒုးနဲၣ်ဖျါထီၣ်ဘၣ်ယးအဲ(လ)ကွံၣ်တြၢ်
- ယုထံၣ်န့ၣ်တံးကတိလၢအဲ(လ)ကွံၣ်တြၢ်အကွံၣ်ဂီၤအပူလဲၤလၢတံးဟ့ၣ်ဝဲဒၣ်နိၣ်ဂံၢ်အတံးကိးတမံလဲၤလၢ
- ဘၣ်လီၤပနီၤအတံးထဲသိးအတံးဂံၢ်ကိခိဖျါတံးစူးကါတံးပိးတံးလီၤလၢအလီၤတံးလီၤဆဲး မ့တမ့ၢ် ယိထံသမံသမိးဒီးတယးကွံၣ်ဒီးသမံသမိးကွံၣ်

တံးပၤဆၢရဲၣ်ကျဲၤတံးဂံၢ်တံးကျဲၤဒီးတံးလၢအကဲထီၣ်သးသု-

- ထၢဖိၣ်ဒီးရဲၣ်ကျဲၤဟ်လီၤတံးဂံၢ်ခိၣ်တံး, တံးဂံၢ်လၢအလီၤဆိလီၤသးဒီးတံးဂံၢ်လၢတံးဆဲးမၤအိၣ်တဖၣ်
- ဟ်ဖျါထီၣ်တံးဂံၢ်တံးကျဲၤလၢအဘၣ်ထွဲလီၤသးဒီးတံးကွီၤလၢအမၤသးခဲအံၤခဲအံၤဒီးလံာ်တံးပြဲလၢအကဝီၤကျဲၤတဖၣ်
- ဟ်ဖျါထီၣ်တံးထံၣ်တခိတၢၤအတံးဂံၢ်တံးကျဲၤတဖၣ်
- ထီၣ်သကြီၤကွံၣ်တံးဂံၢ်တံးကျဲၤအတံးဆိတလဲသးလၢအဆိတလဲဝဲဆူတံးလၢအမိၣ်ကဲထီၣ်သးအလီၤခၢၣ်သး
- ဆိမိၣ်ဒုးဘၣ်ထွဲက့ၤတံးလၢအိဒီးသနူၤထီၣ်သးလၢတံးဂံၢ်တံးကျဲၤအဖိခိၣ်
- သမံသမိးတံးဖဲတံးမၤလၢအကဲထီၣ်သးသုလၢအမၤသးလၢဟီၣ်ခိၣ်ချၢနီၤနီၤအပူ
- ဆၢတံးမၤလၢတံးဘျါမိၣ်ပုၤလၢအကဲထီၣ်သးသုလၢတံးအိၣ်သးသုဘျဲၣ်ခဲအဖိခိၣ်

